

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 26 / 98 van 26 augustus 1998.

O. ref. : 10 / A / 98 / 022

BETREFT : Toegang tot het Rijksregister en gebruik van het identificatienummer door de Studiecommissie aangaande het lot van de bezittingen van de leden van de Joodse gemeenschap van België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid de artikelen 5 en 8;

Gelet op het koninklijk besluit van 6 juli 1997 tot oprichting van een Studiecommissie aangaande het lot van de bezittingen van de leden van de Joodse Gemeenschap in België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie, door de Commissie ontvangen op 31 juli 1998;

Gelet op het verslag van de Voorzitter,

Brengt op 26 augustus 1998, het volgende advies uit :

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG :

De adviesaanvraag betreft een ontwerp van koninklijk besluit waarbij aan de Studiecommissie aangaande het lot van de bezittingen van de leden van de Joodse gemeenschap van België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945¹, toegang tot het Rijksregister van de natuurlijke personen, en machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister van de natuurlijke personen te gebruiken, wordt verleend.

Het eerste artikel van het ontwerp van koninklijk besluit verleent, binnen de grenzen, onder de voorwaarden en ten behoeve van de doelstellingen omschreven in de artikelen 2 tot 4, aan de Studiecommissie toegang tot bepaalde gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen, en machtiging om het identificatienummer van het Rijksregister te gebruiken.

Het tweede lid van artikel 1 verduidelijkt aan welke personen toegang tot het identificatienummer en machtiging om gebruik te maken van de gegevens van het Rijksregister, verleend wordt.

Artikel 2 formuleert de voorwaarden onder dewelke de gegevens gebruikt mogen worden, en stelt het verbod op mededeling van deze gegevens aan derden. Het begrip "derden" wordt verduidelijkt in het derde lid.

Artikel 3 bepaalt dat het identificatienummer van het Rijksregister gebruikt mag worden voor doeleinden van intern beheer en in het geval van extern gebruik.

Artikel 4 voorziet dat de lijst van personen aan wie de toelating tot gebruik van het identificatienummer wordt gegeven, aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dient worden medegedeeld.

Dit identificatienummer mag, op grond van het tweede lid, niet hernomen worden op documenten, die ter kennis van andere derden dan de overheden of instellingen bedoeld in het koninklijk besluit mogen gebracht worden.

II. Wettelijke grondslag :

De toegang tot het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer worden strikt beperkt op grond van de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen.

a) Met betrekking tot de bepalingen van artikel 5 dient opgemerkt te worden dat de Studiecommissie niet gemachtigd is krachtens een wet of een decreet kennis te nemen van de in het ontwerp bedoelde gegevens. In een dergelijke machtiging zou op zijn minst voorzien moeten worden door een besluit ter uitvoering van een wet of een decreet, wat niet het geval is.

De Commissie herinnert eraan dat, overeenkomstig de uitleg die de Minister van Ambtenarenzaken gaf toen het wetsontwerp aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers voorgesteld werd, deze vereiste van machtiging zowel op de in het eerste lid bedoelde openbare overheden, als op de in het tweede lid bedoelde instellingen van Belgisch recht die opdrachten van algemeen belang vervullen, van toepassing is.²

1 Hierna de Studiecommissie genoemd.

2 Gedr. St., Kamer, 1982-1983, n° 513-12.

b) Het ontwerp van koninklijk besluit beperkt het gebruik van het identificatienummer van het Rijksregister tot interne beheersdoeleinden of in het kader van bepaalde vastgestelde externe relaties.

Dit is in overeenstemming met artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983, dat stelt dat het door de Koning gemachtigde gebruik van het identificatienummer, binnen de grenzen en voor de doeleinden door Hem bepaald, dient te gebeuren.

III. Onderzoek van het ontwerp in het licht van de wet van 8 december 1992

Het ontbreken van een wettelijke grondslag staat het uitbrengen van een gunstig advies door de Commissie in de weg. Niettemin oordeelt de Commissie dat het nuttig is, wanneer een dergelijke grondslag in de toekomst er zou komen, de bepalingen van het ontwerp te onderzoeken in het licht van de principes inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Het identificatienummer van het Rijksregister is een persoonsgegeven in de zin van artikel 1 van de wet van december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Krachtens artikel 5 van de wet van 8 december 1992, onderzoekt de Commissie of de voorgenomen verwerking van gegevens in het kader van het ontwerp van koninklijk besluit dat het voorwerp uitmaakt van deze aanvraag "*duidelijk omschreven en wettige doeleinden*" heeft, en of deze gegevens "*toereikend, ter zake dienend en niet overmatig*" zijn.

A. Onderzoek van de doeleinden van het ontwerp

a) De toegang tot het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer strekken ertoe het lot van de bezittingen van de leden van de Joodse gemeenschap van België, geplunderd of achtergelaten tijdens de oorlog 1940-1945, te bepalen³.

De modaliteiten van dit gebruik worden uiteengezet in het verslag aan de Koning van het ontwerp van koninklijk besluit aan de Koning. Het gaat erom :

- na te gaan welke in het kader van het onderzoek geïventariseerde personen nog in leven zijn;
- gegevens te verkrijgen die de mogelijkheid bieden het lot van de bezittingen van bepaalde personen na te gaan aan de hand van de grote bestanden van de openbare overheden, waarin dergelijke bezittingen zouden zijn geïventariseerd.

De Diensten van de Minister van Justitie hebben verduidelijkt dat dergelijke verificaties zo aanzienlijk vlotter zouden verlopen, met name bij het Ministerie van Financiën waarvan sommige verwerkingen het identificatienummer van het Rijksregister overnemen.

Het verslag aan de Koning rechtvaardigt bovendien de toegang tot het Rijksregister en het gebruik van het identificatienummer, door te stellen dat de gebeurtenissen die door de Commissie moeten onderzocht worden, meer dan vijftig jaar geleden hebben plaatsgevonden, en dat elke persoonsverwarring dient voorkomen te worden.

De Commissie is van mening dat de doeleinden zoals ze voorgesteld worden voldoende duidelijk omschreven en wettig zijn.

³ Zoals ingesteld door het koninklijk besluit van 6 juli 1997, B.S., 12 juli 1997.

b) De toegang tot het Rijksregister is beperkt tot volgende gegevens : naam en voornamen, geboorteplaats- en datum, geslacht, nationaliteit, hoofdverblijfplaats, plaats en datum van overlijden, burgerlijke stand (artikel 3, eerste lid, 1° tot 6° en 8°, en tweede lid, van de wet van 8 augustus 1983).

De Commissie is van oordeel dat de verwerkte gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig zijn ten opzichte van de nagestreefde doeleinden.

B. Aanduiding van de titularissen aan wie machtiging verleend wordt tot gebruik van het Rijksregisternummer

De toegang en het gebruik van het identificatienummer worden, op grond van artikel 1, tweede lid, van het koninklijk besluit, verleend :

- a) aan de voorzitter en aan de leden van de Commissie die door hem zijn aangewezen;
- b) aan de historici en de ambtenaren van niveau 1 die de Diensten van de Eerste Minister en andere betrokken ministeries ter beschikking stellen van de Commissie.

Artikel 4, tweede lid, bepaalt dat de lijst van bovengenoemde personen, met vermelding van hun functie en eventueel hun graad, wordt bezorgd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 4 van het koninklijk besluit van 6 juli 1997 tot oprichting van een Studiecommissie voorziet in een vertrouwelijkheidsplicht van de leden en de deskundigen. Zoals de Commissie al opmerkte in haar advies nr. 22/98 betreffende de oprichting van een gegevensbank door de Studiecommissie, is deze verplichting tot vertrouwelijkheid niet van toepassing op de ambtenaren die belast zijn met de verwerking van de gegevens.

De Commissie wenst dat deze personen een document ondertekenen, dat benadrukt dat zij de veiligheid van de verwerking en de vertrouwelijkheid van de verwerkte identificatienummers moeten waarborgen.

IV. BESLUIT

Ofschoon het ontwerp, onder voorbehoud van de tevoren gemaakte opmerking betreffende de verplichting tot vertrouwelijkheid, in overeenstemming is met de bepalingen van de wet van 8 december 1992, beschikt de Studiecommissie niet over de in artikel 5 van de wet van 8 augustus 1983 voorziene wettelijke machtiging. Deze voorwaarde is nochtans noodzakelijk voor de toegang tot het Rijksregister en voor het gebruik van het identificatienummer.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie een ongunstig advies uit.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) M-H. BOULANGER.
(get.) P. THOMAS.